Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

19 päivänä joulukuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue – Rajavalvonta, turvapaikka ja maahanmuutto – Turvapaikkapolitiikka – Direktiivi 2013/32/EU – Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevat yhteiset menettelyt – Kansainvälistä suojelua koskeva hakemus – Tutkimatta jättämisen perusteet – 2 artiklan q alakohta – Myöhemmän hakemuksen käsite – 33 artiklan 2 kohdan d alakohta – Jäsenvaltio jättää kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkimatta siitä syystä, että toisessa jäsenvaltiossa tehty aiempi hakemus on hylätty tai toinen jäsenvaltio on keskeyttänyt menettelyn aiemman hakemuksen osalta

Yhdistetyissä asioissa C-123/23 ja C-202/23 [Khan Yunis ja Baabda][i],

joissa on kyse kahdesta SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jotka Verwaltungsgericht Minden (hallintotuomioistuin, Minden, Saksa) on esittänyt 28.10.2022 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 1.3.2023 (C-123/23) ja 28.3.2023 (C-202/23), saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

N.A.K.,

E.A.K. ja

Y.A.K. (C-123/23) sekä

M.E.O. (C-202/23)

vastaan

Saksan liittotasavalta,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: neljännen jaoston puheenjohtaja I. Jarukaitis, joka hoitaa viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit D. Gratsias (esittelevä tuomari) ja E. Regan,

julkisasiamies: N. Emiliou,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Juhász-Tóth,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

[i] Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa asian minkään asianosaisen todellista nimeä.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.2.2024 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller, A. Hoesch ja R. Kanitz,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään R. Bénard ja J. Illouz,

– Euroopan komissio, asiamiehinään A. Azéma, J. Hottiaux, B. Schima ja J. Vondung,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.6.2024 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU (EUVL 2013, L 180, s. 60) 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan, luettuna yhdessä sen 2 artiklan q alakohdan kanssa, tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty kahdessa asiassa, joissa asianosaisina ovat yhtäältä N.A.K., E.A.K. ja Y.A.K. (asia C-123/23) ja M.E.O. (asia C-202/23) sekä toisaalta Saksan liittotasavalta ja joissa on kyse kahden Bundesamt für Migration und Flüchtlingen (liittovaltion maahanmuutto- ja pakolaisvirasto, Saksa; jäljempänä Bundesamt) tekemän päätöksen, joilla heidän turvapaikkahakemuksensa on jätetty tutkimatta, laillisuudesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 2011/95/EU

3 Vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU (EUVL 2011, L 337, s. 9) 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ’kansainvälisellä suojelulla’ pakolaisasemaa ja toissijaista suojeluasemaa, sellaisina kuin ne on määritelty e ja g alakohdassa;

b) ’kansainvälistä suojelua saavalla’ henkilöä, jolle on myönnetty pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema, sellaisina kuin ne on määritelty e ja g alakohdassa;

– –

d) ’pakolaisella’ kolmannen maan kansalaista, jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, poliittisten mielipiteiden tai tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen vuoksi ja joka oleskelee kansalaisuusmaansa ulkopuolella ja on kykenemätön tai sellaisen pelon johdosta haluton turvautumaan sanotun maan suojaan, ja kansalaisuudetonta henkilöä, joka oleskelee entisen pysyvän asuinmaansa ulkopuolella edellä mainittujen seikkojen tähden ja on kykenemätön tai sanotun pelon vuoksi haluton palaamaan sinne ja jota 12 artikla ei koske;

e) ’pakolaisasemalla’ kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tunnustamista pakolaiseksi jäsenvaltiossa;

f) ’henkilöllä, joka voi saada toissijaista suojelua’, kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä, jolle ei voida myöntää pakolaisasemaa mutta jonka suhteen on esitetty merkittäviä perusteita uskoa, että jos hänet palautetaan alkuperämaahansa tai kansalaisuudettoman henkilön ollessa kyseessä entiseen pysyvään asuinmaahansa, hän joutuisi todelliseen vaaraan kärsiä 15 artiklassa määriteltyä vakavaa haittaa, ja jota 17 artiklan 1 ja 2 kohta ei koske ja joka on kykenemätön tai sellaisen vaaran johdosta haluton turvautumaan sanotun maan suojaan;

g) ’toissijaisella suojeluasemalla’ kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tunnustamista jäsenvaltiossa henkilöksi, joka voi saada toissijaista suojelua;

h) ’kansainvälistä suojelua koskevalla hakemuksella’ kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön esittämää pyyntöä saada suojelua jostakin jäsenvaltiosta, kun hakijan voidaan katsoa tarkoittavan pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa ja kun hakija ei nimenomaisesti pyydä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävää muunlaista suojelua, jota voidaan pyytää erikseen;

– –”

Direktiivi 2013/32

4 Direktiivin 2013/32 johdanto-osan 13 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Kansainvälisen suojelun myöntämistä ja poistamista koskevissa menettelyissä sovellettavien sääntöjen keskinäisen lähentämisen pitäisi osaltaan rajoittaa kansainvälistä suojelua hakevien edelleen liikkumista jäsenvaltioiden välillä, jos tällainen liikkuminen johtuu lainsäädännöllisistä eroavuuksista, ja luoda yhtäläiset edellytykset direktiivin [2011/95] soveltamiselle jäsenvaltioissa.”

5 Kyseisen direktiivin 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

b) ’kansainvälistä suojelua koskevalla hakemuksella’ tai ’hakemuksella’ kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön esittämää pyyntöä saada suojelua jostakin jäsenvaltiosta, kun hakijan voidaan katsoa hakevan pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa ja kun hakija ei nimenomaisesti pyydä direktiivin [2011/95] soveltamisalan ulkopuolelle jäävää muunlaista suojelua, jota voidaan pyytää erikseen;

– –

e) ’lainvoimaisella päätöksellä’ päätöstä siitä, myönnetäänkö kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle direktiivin [2011/95] mukainen pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema ja johon ei enää sovelleta tämän direktiivin V luvussa säädettyjä oikeussuojakeinoja riippumatta siitä, vaikuttavatko nämä oikeussuojakeinot siten, että hakijat saavat jäädä asianomaisen jäsenvaltion alueelle odottamaan asiansa ratkaisua;

f) ’määrittävällä viranomaisella’ jäsenvaltion mitä tahansa lainkäyttöelimiin verrattavaa tai hallinnollista elintä, joka vastaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkinnasta ja jolla on toimivalta tehdä niistä ensimmäinen päätös;

– –

q) ’myöhemmällä hakemuksella’ kansainvälistä suojelua koskevaa uutta hakemusta, joka tehdään sen jälkeen, kun aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös, mukaan lukien tapaukset, joissa hakija on nimenomaisesti peruuttanut hakemuksensa, ja tapaukset, joissa määrittävä viranomainen on hylännyt hakemuksen, joka on implisiittisesti peruutettu 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti.”

6 Direktiivin 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Pääsy menettelyyn”, säädetään seuraavaa:

”1. Kun henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen viranomaiselle, joka on kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen rekisteröimään tällaiset hakemukset, rekisteröinti tapahtuu kolmen työpäivän kuluessa hakemuksen tekemisestä.

Jos kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tehdään muille viranomaisille, jotka todennäköisesti vastaanottavat tällaisia hakemuksia mutta jotka eivät kansallisen lainsäädännön mukaan ole toimivaltaisia rekisteröimään niitä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröinti tapahtuu kuuden työpäivän kuluessa hakemuksen tekemisestä.

– –

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilöllä, joka on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, on tosiasiallinen mahdollisuus jättää se mahdollisimman pian. Jos hakija ei jätä hakemustaan, jäsenvaltiot voivat soveltaa 28 artiklaa.

– –”

7 Direktiivin 2013/32 28 artiklassa, jonka otsikko on ”Turvapaikkahakemuksen implisiittiseen peruuttamiseen tai siitä luopumiseen liittyvä menettely”, säädetään seuraavaa:

”1. Kun on perusteltu syy katsoa, että hakija on implisiittisesti peruuttanut hakemuksensa tai luopunut siitä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että määrittävä viranomainen tekee päätöksen joko hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä tai, jos määrittävä viranomainen pitää hakemusta perusteettomana tutkittuaan asianmukaisesti sen sisällön direktiivin [2011/95] 4 artiklan mukaisesti, hakemuksen hylkäämisestä.

Jäsenvaltiot voivat olettaa, että hakija on implisiittisesti peruuttanut kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa tai luopunut siitä erityisesti silloin, kun voidaan todeta, että:

a) hakija ei ole vastannut pyyntöihin toimittaa direktiivin [2011/95] 4 artiklassa tarkoitettuja tapauksensa kannalta olennaisia tietoja tai ei ole saapunut tämän direktiivin 14–17 artiklassa säädettyyn henkilökohtaiseen puhutteluun, paitsi jos hakija osoittaa kohtuullisen ajan kuluessa, että hän ei voinut vastata pyyntöihin tai saapua puhutteluun hänestä riippumattomista syistä;

b) hakija pakoilee tai on lähtenyt ilman lupaa asuin- tai säilöönottopaikastaan ottamatta yhteyttä toimivaltaiseen viranomaiseen kohtuullisen ajan kuluessa, tai hän ei ole kohtuullisen ajan kuluessa täyttänyt ilmoittautumisvelvollisuuttaan tai muita yhteydenpitoa koskevia velvoitteitaan, paitsi jos hakija osoittaa tämän johtuneen hänestä riippumattomista syistä.

– –

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijalla, joka ilmoittautuu toimivaltaiselle viranomaiselle uudelleen sen jälkeen, kun tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päätös hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä on tehty, on oikeus pyytää, että hänen tapauksensa tutkinta aloitetaan uudelleen, tai oikeus tehdä uusi hakemus, johon ei sovelleta 40 ja 41 artiklassa tarkoitettua menettelyä.

Jäsenvaltiot voivat säätää vähintään yhdeksän kuukauden pituisesta määräajasta, jonka päätyttyä hakijan tapausta ei voida enää ottaa uudelleen tutkittavaksi tai jonka päätyttyä uusi hakemus voidaan katsoa myöhemmäksi hakemukseksi, johon sovelletaan 40 ja 41 artiklassa säädettyä menettelyä. Jäsenvaltiot voivat säätää, että hakijan tapaus voidaan ottaa uudelleen tutkittavaksi vain yhden kerran.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaista henkilöä ei poisteta maasta palauttamiskiellon periaatteen vastaisesti.

Jäsenvaltiot voivat sallia, että määrittävä viranomainen jatkaa hakemuksen tutkintaa siitä, mihin se oli keskeytetty.

3. Tätä artiklaa sovelletaan, jollei [kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston] asetuksesta (EU) N:o 604/2013 [(EUVL 2013, L 180, s. 31; jäljempänä Dublin III -asetus)] muuta johdu.”

8 Direktiivin 2013/32 33 artiklassa, jonka otsikko on ”Hakemukset, joilta puuttuvat tutkittavaksi ottamisen edellytykset”, säädetään seuraavaa:

”1. Niiden tapausten lisäksi, joissa hakemusta ei [Dublin III -asetuksen] mukaisesti tutkita, jäsenvaltiot eivät ole velvollisia tutkimaan, voidaanko hakijaa pitää henkilönä, joka voi saada kansainvälistä suojelua direktiivin [2011/95] mukaisesti, kun hakemukselta katsotaan puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset tämän artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat katsoa kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset ainoastaan, jos:

– –

d) hakemus on myöhempi hakemus, johon liittyen ei ole ilmennyt tai johon liittyen hakija ei ole esittänyt uusia tosiseikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä; – –

– –”

9 Kyseisen direktiivin 40 artiklassa, jonka otsikko on ”Myöhempi hakemus”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua hakenut henkilö antaa lisäselvityksiä tai tekee myöhemmän hakemuksen samassa jäsenvaltiossa, tämän jäsenvaltion on tutkittava nämä lisäselvitykset tai myöhemmän hakemuksen aineisto edellisen hakemuksen tutkinnan tai hakemuksen perusteella annettua päätöstä koskevan uudelleentarkastelun tai muutoksenhaun yhteydessä edellyttäen, että toimivaltaiset viranomaiset voivat tällöin ottaa huomioon kaikki lisäselvityksiin tai myöhempään hakemukseen liittyvät tosiseikat ja harkita niitä.

2. Jotta voidaan tehdä päätös 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ottamisesta tutkittavaksi, kansainvälistä suojelua koskeva myöhempi hakemus tutkitaan ensin alustavasti sen toteamiseksi, onko ilmennyt tai onko hakija esittänyt uusia seikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä.

– –

5. Jos myöhemmän hakemuksen tutkintaa ei jatketa tämän artiklan nojalla, kyseiseltä hakemukselta on katsottava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.

– –

7. Jos henkilö, josta tehty siirtopäätös on pantava täytäntöön [Dublin III -asetuksen] mukaisesti, antaa lisäselvityksiä tai tekee myöhemmän hakemuksen siirtävässä jäsenvaltiossa, mainitussa asetuksessa määritellyn vastuussa olevan jäsenvaltion on tutkittava kyseiset lisäselvitykset tai myöhemmät hakemukset tämän direktiivin mukaisesti.”

10 Direktiivin 41 artiklan, jonka otsikko on ”Poikkeaminen oikeudesta jäädä alueelle myöhempien hakemusten yhteydessä”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat poiketa oikeudesta jäädä alueelle, kun henkilö

a) on jättänyt ensimmäisen myöhemmän hakemuksen, jonka tutkintaa ei 40 artiklan 5 kohdan mukaisesti jatketa, vain viivyttääkseen tai estääkseen sellaisen päätöksen täytäntöönpanoa, joka merkitsisi hänen poistamistaan välittömästi kyseisestä jäsenvaltiosta; tai

b) tekee toisen myöhemmän hakemuksen samassa jäsenvaltiossa sen jälkeen kun lainvoimainen päätös, jonka mukaan ensimmäiseltä myöhemmältä hakemukselta puuttuvat 40 artiklan 5 kohdan mukaisesti tutkittavaksi ottamisen edellytykset, tai lainvoimainen päätös kyseisen hakemuksen hylkäämisestä perusteettomana on tehty.

Jäsenvaltiot voivat tehdä tämän poikkeuksen ainoastaan silloin, kun määrittävä viranomainen katsoo, että palauttamispäätös ei johda suoraan tai epäsuoraan palauttamiseen, joka rikkoisi kansainväliseen ja unionin oikeuteen perustuvia kyseisen jäsenvaltion velvoitteita.”

Dublin III -asetus

11 Dublin III -asetuksen 48 artiklan ensimmäisellä kohdalla kumottiin niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, 18.2.2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 343/2003 (EUVL 2003, L 50, s. 1), jolla oli sen 24 artiklan mukaisesti korvattu Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioon jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion ratkaisemisesta tehty yleissopimus, joka on allekirjoitettu Dublinissa 15.6.1990 (EYVL 1997, C 254, s. 1).

12 Dublin III -asetuksen 1 artiklan, jonka otsikko on ”Kohde”, mukaan asetuksessa vahvistetaan ne perusteet ja menettelyt, joiden mukaisesti määritellään kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, josta käytetään nimitystä ’hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio’.

13 Kyseisen asetuksen II luvussa, jonka otsikko on ”Yleiset periaatteet ja takeet”, olevan 3 artiklan, jonka otsikko on ”Pääsy kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelymenettelyyn”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on käsiteltävä jokaisen kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön minkä tahansa jäsenvaltion alueella tai rajalla tai kauttakulkualueella tekemä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus. Turvapaikkahakemuksen käsittelee yksi ainoa jäsenvaltio, ja tämä jäsenvaltio on se, joka III luvussa esitettyjen perusteiden mukaisesti on vastuussa hakemuksen käsittelystä.”

14 Kyseisen asetuksen 17 artiklan, jonka otsikko on ”Harkintavaltalausekkeet”, 1 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä olevasta 3 artiklan 1 kohdasta poiketen kukin jäsenvaltio voi päättää käsitellä kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön siellä jättämän kansainvälistä suojelua koskevan

hakemuksen siinäkin tapauksessa, ettei se tässä asetuksessa määriteltyjen perusteiden mukaan ole vastuussa hakemuksen käsittelystä.

Jäsenvaltiosta, joka päättää käsitellä kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tämän kohdan nojalla, tulee hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, ja sen on otettava vastatakseen kaikista tähän vastuuseen liittyvistä velvollisuuksista. – –”

15 Dublin III -asetuksen 18 artiklassa, jonka otsikko on ”Hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion velvollisuudet”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltio, joka on tämän asetuksen perusteella vastuussa hakemuksen käsittelystä, on velvollinen:

a) ottamaan 21, 22 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti vastaan hakijan, joka on jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa;

b) ottamaan 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti takaisin hakijan, jonka hakemusta käsitellään ja joka on jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka oleskelee ilman oleskelulupaa toisessa jäsenvaltiossa;

c) ottamaan 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti takaisin kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön, joka on käsittelyn kuluessa peruuttanut hakemuksensa ja jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka oleskelee toisessa jäsenvaltiossa ilman oleskelulupaa;

d) ottamaan 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti takaisin kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön, jonka hakemus on hylätty ja joka on jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka oleskelee ilman oleskelulupaa toisessa jäsenvaltiossa.

2. – –

Jos hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio oli 1 kohdan c alakohdan soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa lopettanut hakemuksen käsittelyn siksi, että hakija oli peruuttanut sen ennen ensimmäisessä käsittelyssä itse asian osalta tehtävää päätöstä, kyseisen jäsenvaltion on varmistettava, että hakijalla on oikeus pyytää, että hänen hakemuksensa käsittely saatetaan päätökseen tai että hän voi jättää uuden kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, jota ei kohdella direktiivissä [2013/32] tarkoitettuna myöhempänä hakemuksena. Tällöin jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakemuksen käsittely saatetaan päätökseen.”

16 Dublin III -asetuksen 27 artiklan, jonka otsikko on ”Oikeussuojakeinot”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Hakijalla tai muulla 18 artiklan 1 kohdan c tai d alakohdassa tarkoitetulla henkilöllä on oltava oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin niin, että hänellä on mahdollisuus hakea muutosta siirtopäätökseen tai sen uudelleen käsittelyä tuomioistuimessa sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen osalta.”

17 Kyseisen asetuksen 29 artiklan, jonka otsikko on ”Yksityiskohtaiset säännöt ja määräajat”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Hakijan tai muun 18 artiklan 1 kohdan c tai d alakohdassa tarkoitetun henkilön siirto pyynnön esittäneestä jäsenvaltiosta hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon tapahtuu pyynnön esittäneen jäsenvaltion kansallisen lain mukaisesti ja sen jälkeen kun asianomaiset jäsenvaltiot ovat päässeet asiasta yhteisymmärrykseen ja heti kun se on käytännössä mahdollista, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun toinen jäsenvaltio on suostunut pyyntöön ottaa asianomainen henkilö vastaan tai takaisin tai muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn johdosta annetun lopullisen päätöksen tekemisestä, jos sillä on lykkäävä vaikutus 27 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

– –

2. Jos siirtoa ei toteuteta kuuden kuukauden määräajan kuluessa, hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio vapautuu velvoitteestaan ottaa asianomainen henkilö vastaan tai takaisin, ja vastuu siirtyy pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle. Määräaikaa voidaan jatkaa enintään yhteen vuoteen, jos siirtoa ei voida suorittaa asianomaisen henkilön vangitsemisen vuoksi, tai enintään kahdeksaantoista kuukauteen, jos asianomainen henkilö on paennut viranomaisia.”

Saksan oikeus

AsylG

18 Turvapaikkalain (Asylgesetz) (BGBl. 2008 I, s. 1798), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian tosiseikkoihin (jäljempänä AsylG), 26a §:n, jonka otsikko on ”Turvalliset kolmannet valtiot”, 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”[Unionin] jäsenvaltioiden – – lisäksi turvallisia kolmansia valtioita ovat liitteessä I luetellut valtiot.”

19 AsylG:n 29 §:n, jonka otsikko on ”Hakemukset, jotka on jätettävä tutkimatta”, 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Turvapaikkahakemus jätetään tutkimatta, jos

– –

5. uutta turvapaikkamenettelyä ei 71 §:ssä tarkoitetun myöhemmän hakemuksen tai 71a §:ssä tarkoitetun toisen hakemuksen tapauksessa ole toteutettava.”

20 AsylG:n 31 §:n, jonka otsikko on ”Bundesamtin päätökset turvapaikkahakemuksista”, 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Päätöksissä, jotka tehdään tutkittavaksi otetuista turvapaikkahakemuksista – – on nimenomaisesti todettava, myönnetäänkö ulkomaalaiselle pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema ja tunnustetaanko hänen oikeutensa turvapaikkaan. – –”

21 AsylG:n 71 §:n, jonka otsikko on ”Myöhemmät hakemukset”, 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos ulkomaalainen tekee uuden turvapaikkahakemuksen (myöhempi hakemus) sen jälkeen, kun aiempi turvapaikkahakemus on peruutettu tai se on hylätty lopullisella päätöksellä, on uusi turvapaikkamenettely toteutettava vain, jos hallintomenettelylain [(Verwaltungsverfahrensgesetz) (BGBl. 2013 I, s. 102; jäljempänä VwVfG)] 51 §:n 1–3 momentissa tarkoitetut edellytykset täyttyvät, minkä tutkiminen kuuluu Bundesamtin tehtäviin.

– –”

22 AsylG:n 71a §:n, jonka otsikko on ”Toinen hakemus”, 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos ulkomaalainen tekee sen jälkeen, kun turvallisessa kolmannessa valtiossa (26a §), johon sovelletaan turvapaikkamenettelyn toteuttamista koskevasta toimivallasta annettuja [unionin] oikeussääntöjä tai jonka kanssa Saksan liittotasavalta on tehnyt tätä koskevan kansainvälisen sopimuksen, käyty ja hakemuksen hylkäämiseen johtanut turvapaikkamenettely on päättynyt, Saksassa turvapaikkahakemuksen (toinen hakemus), on uusi turvapaikkamenettely toteutettava vain, jos Saksan liittotasavalta on vastuussa turvapaikkamenettelyn toteuttamisesta ja jos [VwVfG:n] 51 §:n 1–3 momentissa tarkoitetut edellytykset täyttyvät, minkä tutkiminen kuuluu Bundesamtin tehtäviin.”

VwVfG

23 VwVfG.n 51 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Viranomaisten on asianomaisen hakemuksesta päätettävä hallintotoimen, johon ei voida enää hakea muutosta, kumoamisesta tai muuttamisesta, kun

1. hallintotoimen perustana oleva tosiasiallinen tai oikeudellinen tilanne on myöhemmin muuttunut asianomaisen eduksi;

2. on olemassa uusia todisteita, jotka olisivat johtaneet asianomaisen kannalta edullisempaan ratkaisuun;

– –

(2) Hakemus voidaan ottaa tutkittavaksi vain, jos asianomainen oli aiemmassa menettelyssä törkeään huolimattomuuteen syyllistymättä kykenemätön vetoamaan menettelyn uudelleen aloittamisen perusteeseen erityisesti oikeussuojakeinoja käyttämällä.”

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

Asia C-123/23

24 N.A.K. on alaikäisten lasten E.A.K:n ja Y.A.K:n äiti ja heidän laillinen edustajansa. He ovat Gazan kaistalta tulevia kansalaisuudettomia palestiinalaisia. He ovat ilmoittaneet saapuneensa Saksaan 11.11.2019 ja hakeneensa turvapaikkaa 15.11.2019. Heidän hakemuksensa merkittiin rekisteriin 22.11.2019. N.A.K. väitti näiden hakemusten tueksi, että Hamas on vainonnut häntä ja hänen

lapsiaan hänen aviomiehensä poliittisen toiminnan vuoksi. Hänen vanhempansa ovat lisäksi halunneet pakottaa hänet luovuttamaan lapsensa aviomiehensä perheelle ja palaamaan yksin vanhempiensa kotiin.

25 N.A.K:n antamista tiedoista ja Bundesamtin suorittamista tutkimuksista ilmenee, että N.A.K on aiemmin jättänyt turvapaikkahakemuksia Espanjan kuningaskunnan ja Belgian kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille. Espanjan toimivaltainen viranomainen on hylännyt Bundesamtin sille esittämän takaisinottopyynnön. Belgian toimivaltaisille viranomaisille ei ole esitetty takaisinottopyyntöä.

26 Belgian toimivaltaiset viranomaiset totesivat 5.3.2021 vastauksessaan Bundesamtin tietopyyntöön, että N.A.K:n 21.8.2018 jättämä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus oli hylätty 5.7.2019 tehdyllä päätöksellä, johon ei ole haettu muutosta. Belgian toimivaltaiset viranomaiset olivat katsoneet muun muassa, ettei ollut uskottavaa, että N.A.K:ta uhkaisi alkuperämaassaan vaino tai vakava haitta.

27 Bundesamt hylkäsi 25.5.2021 tekemällään päätöksellä N.A.K:n, E.A.K:n ja Y.A.K:n turvapaikkahakemukset sillä perusteella lähinnä, että asiassa on sovellettava AsylG:n 71a §:ää ja että edellytykset, jotka voivat oikeuttaa aloittamaan uuden turvapaikkamenettelyn, eivät olleet täyttyneet. N.A.K., E.A.K. ja Y.A.K nostivat 9.6.2021 kyseisestä päätöksestä kanteen Verwaltungsgericht Mindenissä (hallintotuomioistuin, Minden, Saksa), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että 20.5.2021 annetusta tuomiosta L.R. (Norjan hylkäämä turvapaikkahakemus) (C-8/20, EU:C:2021:404) ja 22.9.2022 annetusta tuomiosta Saksan valtio (Tanskan hylkäämä turvapaikkahakemus) (C-497/21, EU:C:2022:721) ilmenee, ettei AsylG:n 71a §:n kaltaista säännöstä voida soveltaa silloin, kun asianomaisen henkilön ensimmäisen turvapaikkahakemuksen on hylännyt kolmas valtio tai jäsenvaltio, joka on muu kuin se jäsenvaltio, jossa toinen turvapaikkahakemus on tehty, ja jota direktiivi 2011/95 ei sido. Unionin tuomioistuin on sitä vastoin jättänyt nimenomaisesti avoimeksi kysymyksen siitä, voidaanko tällaista säännöstä soveltaa siinä tapauksessa, että ensimmäisen turvapaikkahakemuksen on hylännyt toinen jäsenvaltio, jota kyseinen direktiivi sitoo. Tämä kysymys on kuitenkin merkityksellinen pääasian ratkaisun kannalta, sillä käsiteltävässä asiassa hakijat eivät ole esittäneet sellaisia uusia tosiseikkoja tai perusteita, jotka voivat oikeuttaa heidän hakemuksensa tutkinnan direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan ja AsylG:n 71a §:n 1 momentin, luettuna yhdessä VwVfG:n 51 §:n 1 ja 2 momentin kanssa, nojalla.

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tältä osin, että direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa tarkoitettu myöhemmän hakemuksen käsite kattaa myös sellaisen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, joka on jätetty sen jälkeen, kun unionin toinen jäsenvaltio on tehnyt lainvoimaisen päätöksen saman hakijan vastaavasta aiemmasta hakemuksesta, joten tällaiseen hakemukseen sovelletaan kyseisen direktiivin 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa.

30 Tässä tilanteessa Verwaltungsgericht Minden päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko direktiivin [2013/32] 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan tässä jäsenvaltiossa jätetty kansainvälistä suojelua koskeva

hakemus on jätettävä tutkimatta, jos toinen jäsenvaltio on lainvoimaisella päätöksellä hylännyt tässä toisessa jäsenvaltiossa aiemmin jätetyn kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteettomana?”

Asia C-202/23

31 M.E.O., joka on Libanonin kansalainen, saapui 2.3.2020 Saksaan ja teki turvapaikkahakemuksen, jonka Bundesamt merkitsi rekisteriin 30.4.2020. Bundesamtin suorittamista tutkimuksista ilmeni, että M.E.O oli ennen Saksaan tuloaan tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Puolassa.

32 Puolan viranomaiset suostuivat 29.4.2020 päivätyllä kirjeellä ottamaan M.E.O:n takaisin. Bundesamt jätti 25.6.2020 tekemällään päätöksellä, joka annettiin M.E.O:lle tiedoksi 1.7.2020, tämän turvapaikkahakemuksen tutkimatta ja määräsi hänet poistettavaksi maasta Puolaan. M.E.O. nosti tästä päätöksestä kanteen ja teki väliaikaista oikeussuojaa koskevan hakemuksen. Viimeksi mainittu hakemus hylättiin 31.7.2020. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamuksista ilmenee kuitenkin, ettei päätöstä M.E.O:n poistamisesta maasta Puolaan ole voitu panna täytäntöön, vaikkei voida katsoa, että M.E.O. olisi paennut Dublin III -asetuksen 29 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

33 Bundesamt kumosi 25.6.2020 tehdyn päätöksen 2.2.2021 sillä perusteella, että määräaika M.E.O:n siirtämiselle Puolaan oli päättynyt. Puolan viranomaiset vastasivat Bundesamtin tietopyyntöön, että M.E.O:n jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen osalta Puolassa aloitettu menettely oli keskeytetty 20.4.2020 siitä syystä, että M.E.O. oleskeli Saksassa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Puolan säännöstön mukaan tämä menettely olisi voitu aloittaa uudelleen M.E.O:n pyynnöstä yhdeksän kuukauden kuluessa menettelyn keskeyttämisestä eli 20.1.2021 saakka.

34 Bundesamt jätti 14.7.2021 tekemällään päätöksellä M.E.O:n turvapaikkahakemuksen tutkimatta ja uhkasi poistaa hänet maasta Libanoniin. M.E.O. nosti 27.7.2021 tästä päätöksestä kanteen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin lykkäsi 31.8.2021 antamallaan päätöksellä maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanoa.

35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että kun otetaan huomioon pääasian tosiseikat, AsylG:n 71a §:n soveltamisedellytykset ovat täyttyneet, joten M.E.O:n turvapaikkahakemus olisi jätettävä tutkimatta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo näet yhtäältä, että tätä säännöstä on tulkittava siten, että sitä sovelletaan silloin, kun turvapaikkamenettely AsylG:n 26a §:ssä tarkoitetussa turvallisessa kolmannessa valtiossa on ollut keskeytettynä sinä ajankohtana, jona vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä siirtyi Saksan liittotasavallalle Dublin III -asetuksen 29 artiklan 2 kohdan nojalla. Näin on nyt käsiteltävässä asiassa, sillä määräaika menettelyn aloittamiselle uudelleen M.E.O:n Puolassa tekemän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen osalta oli päättynyt 20.1.2021, joten Saksan liittotasavallan on katsottava olevan vastuussa M.E.O:n kansainvälistä suojelua koskeva hakemuksen käsittelystä Dublin III -asetuksen 29 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä eli kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun M.E.O:n siitä päätöksestä, jolla hänet määrättiin poistumaan maasta Puolaan, esittämästä väliaikaista oikeussuojaa koskevasta hakemuksesta tehtiin 31.7.2020 päätös, eli 31.1.2021 alkaen.

36 Toisaalta VwVfG:n 51 §:n 1 ja 2 momenttia ei ole sovellettava nyt käsiteltävässä asiassa, koska M.E.O:n Saksassa tekemä turvapaikkahakemus perustuu hänen Libanonista lähtöään aikaisempiin tosiseikkoihin. On oletettava, että M.E.O. on vedonnut samoihin tosiseikkoihin Puolassa tekemänsä kansainvälistä suojelua koskeva hakemuksen tueksi tai ainakin hän olisi voinut tehdä näin, joten näitä tosiseikkoja ei voida pitää uusina seikkoihin, joihin hän ei ole voinut vedota syyllistymättä törkeään huolimattomuuteen.

37 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo kuitenkin, että jos osoittautuu, että unionin oikeus on esteenä AsylG:n 71a §:n kaltaiselle säännökselle siitä syystä, ettei uutta kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta voida pitää direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa tarkoitettuna myöhempänä hakemuksena, kun toinen unionin jäsenvaltio on tehnyt lainvoimaisen päätöksen saman hakijan aiemmasta hakemuksesta, M.E.O:n kanne olisi hyväksyttävä.

38 Jos uusi kansainvälistä suojelua koskeva hakemus voitaisiin luonnehtia kyseisen 2 artiklan q alakohdassa tarkoitetuksi myöhemmäksi hakemukseksi myös siinä tilanteessa, että menettely saman hakijan toisessa jäsenvaltiossa tekemästä aiemmasta hakemuksesta on keskeytetty tässä toisessa jäsenvaltiossa sillä perusteella, ettei hakija ole jatkanut sitä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohta esteenä sille, että uusi hakemus jätetään tutkimatta niin kauan kuin menettelyn aloittaminen uudelleen aiemmasta hakemuksesta on vielä mahdollista. Jos näin on, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii sitä, määräytyykö määräaika, jonka kuluessa hakija voi pyytää menettelyn uudelleen aloittamista hänen aiemman hakemuksensa osalta, kansallisen oikeuden vai unionin oikeuden perusteella, ja jos se määräytyy unionin oikeuden perusteella, mikä on unionin oikeudessa säädetty määräaika.

39 Tässä tilanteessa Verwaltungsgericht Minden päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko direktiivin [2013/32] 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan tässä jäsenvaltiossa tehty kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätettävä tutkimatta, jos hakija on tehnyt jo aiemmin toisessa jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ja tämä toinen jäsenvaltio on keskeyttänyt menettelyn, koska hakija ei ole jatkanut menettelyä kyseisessä jäsenvaltiossa?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi,

onko direktiivin [2013/32] 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan tässä jäsenvaltiossa tehty kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätettävä tutkimatta, jos hakija on tehnyt jo aiemmin toisessa jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ja tämä toinen jäsenvaltio on keskeyttänyt menettelyn, koska hakija ei ole jatkanut menettelyä kyseisessä jäsenvaltiossa, vaikka tämä toinen jäsenvaltio voi vielä aloittaa turvapaikkamenettelyn uudelleen, jos hakija pyytää sitä kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi,

säädetäänkö unionin oikeudessa, mikä ajankohta on tehtäessä päätöstä kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta ratkaiseva sen kannalta, voidaanko aiemmin toisessa jäsenvaltiossa keskeytetty turvapaikkamenettely aloittaa vielä uudelleen, vai määräytyykö tämä pelkästään kansallisen oikeuden perusteella?

4) Jos kolmanteen kysymykseen on vastattava siten, että unionin oikeuteen sisältyy vastaavia säännöksiä,

kun tehdään päätöstä kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta, mikä ajankohta on unionin oikeuden nojalla ratkaiseva sen kannalta, voidaanko aiemmin toisessa jäsenvaltiossa keskeytetty turvapaikkamenettely aloittaa vielä uudelleen?”

Asioiden käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

40 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyysi asiassa C-123/23, että tämän asian käsittelylle annetaan etusija unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 53 artiklan 3 kohdan nojalla. Unionin tuomioistuimen presidentti päätti 18.4.2023 tekemällään päätöksellä, ettei tätä pyyntöä ole syytä hyväksyä.

41 Unionin tuomioistuimen presidentin 10.5.2023 tekemällä päätöksellä asiat C-123/23 ja C-202/23 yhdistettiin asian käsittelyn kirjallista ja suullista vaihetta sekä tuomion antamista varten.

Asiassa C-123/23 esitetty kysymys

42 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee asiassa C-123/23 esittämällään kysymyksellä lähinnä, onko direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on kyseiselle jäsenvaltiolle tehnyt kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, jonka jossakin muussa jäsenvaltiossa tekemä kansainvälistä suojelua koskeva aiempi hakemus on hylätty tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion tekemällä lainvoimaisella päätöksellä.

43 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (tuomio 28.10.2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Luovutus ja ne bis in idem), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 67 kohta).

44 Ensimmäiseksi on todettava direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan, jossa luetellaan tyhjentävästi tilanteet, joissa jäsenvaltiot voivat katsoa kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset (tuomio 20.5.2021, L.R. (Norjan hylkäämä turvapaikkahakemus), C-8/20, EU:C:2021:404, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), sanamuodosta, että kyseisen säännöksen d alakohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat tehdä tällaisen päätöksen, jos tämä hakemus on ”myöhempi hakemus”, johon liittyen ei ole ilmennyt tai johon liittyen hakija ei ole esittänyt uusia tosiseikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin 2011/95 nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä.

45 Direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdan mukaan käsitteellä ”myöhempi hakemus” tarkoitetaan ”kansainvälistä suojelua koskevaa uutta hakemusta, joka tehdään sen jälkeen, kun aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös”.

46 Tässä määritelmässä toistetaan siten käsitteet ”kansainvälistä suojelua koskeva hakemus” ja ”lainvoimainen päätös”, jotka myös määritellään kyseisen direktiivin 2 artiklassa eli sen b ja e alakohdassa.

47 Yhtäältä käsite ”kansainvälistä suojelua koskeva hakemus” tai ”hakemus” määritellään direktiivin 2013/32 2 artiklan b alakohdassa siten, että sillä tarkoitetaan kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön esittämää pyyntöä saada suojelua jostakin ”jäsenvaltiosta”, kun hakijan voidaan katsoa hakevan direktiivissä 2011/95 tarkoitettua pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa.

48 Toisaalta käsitteestä ”lainvoimainen päätös” on todettava, että sillä tarkoitetaan direktiivin 2013/32 2 artiklan e alakohdan mukaan päätöstä siitä, myönnetäänkö kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle direktiivin 2011/95 mukainen pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema, kun tähän päätökseen ei enää sovelleta direktiivin 2013/32 V luvussa säädettyjä oikeussuojakeinoja.

49 On siis todettava, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan, luettuna yhdessä tämän tuomion 45–48 kohdassa mainittujen säännösten kanssa, sanamuodossa ei vahvisteta edellytystä, jonka mukaan on niin, että jotta uusi kansainvälistä suojelua koskeva hakemus voidaan luonnehtia ”myöhemmäksi hakemukseksi” ja jättää tutkimatta, jos uusia tosiseikkoja tai perusteita ei ole esitetty, se on pitänyt tehdä sen saman jäsenvaltion viranomaisille, joka on tehnyt lainvoimaisen päätöksen saman hakijan aiemmasta hakemuksesta.

50 Toiseksi on huomautettava, että tämä tulkinta saa tukea kyseisen säännöksen asiayhteydestä.

51 Direktiivin 2013/32 40 artiklan, jossa esitetään yksityiskohtaisesti myöhempiin hakemuksiin sovellettava menettely, 7 kohdassa säädetään näet muun muassa, että jos henkilö, josta tehty siirtopäätös on pantava täytäntöön Dublin III -asetuksen mukaisesti, tekee myöhemmän hakemuksen siirtävässä jäsenvaltiossa, kyseisessä asetuksessa tarkoitetun vastuussa olevan jäsenvaltion on tutkittava tämä hakemus.

52 Dublin III -asetuksen 17 artiklan 1 kohdasta ilmenee kuitenkin, että kyseiseen asetukseen perustuvaa siirtopäätöstä ei voida tehdä, jos jäsenvaltio, jossa asianomainen henkilö oleskelee, on käsitellyt itse kyseisen henkilön tekemän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, koska sen seurauksena, että kyseinen jäsenvaltio on käsitellyt tällaisen hakemuksen, tästä jäsenvaltiosta on tullut asetuksessa tarkoitettu ”vastuussa oleva jäsenvaltio”, eikä se voi enää pyytää hakijan siirtämistä toiseen jäsenvaltioon.

53 Tästä seuraa johdonmukaisesti, että direktiivin 2013/32 40 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu ”myöhempi hakemus” on uusi hakemus, joka tehdään siinä jäsenvaltiossa, joka on pyytänyt siirtämistä, sen jälkeen, kun jäsenvaltiossa, johon asianomainen henkilö on tarkoitus siirtää, on tehty päätös saman hakijan aiemmasta hakemuksesta. Kyseisessä säännöksessä vahvistetaan siis, että myöhemmän hakemuksen käsite, sellaisena kuin se määritellään direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa, kattaa myös tapauksen, jossa uusi hakemus tehdään sen jälkeen, kun toisessa jäsenvaltiossa on tehty päätös saman hakijan aiemmasta hakemuksesta.

54 Myös direktiivin 2013/32 40 artiklan 1 kohta, joka koskee etenkin sitä tilannetta, että henkilö, joka on hakenut kansainvälistä suojelua jossakin tietyssä jäsenvaltiossa, tekee mahdollisesti ”myöhemmän hakemuksen samassa jäsenvaltiossa”, vahvistaa tämän tuomion 49 kohdassa esitetyn tulkinnan. Jos näet kansainvälistä suojelua koskeva hakemus olisi pitänyt tehdä sen saman jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, joka on tehnyt päätöksen saman hakijan aiemmasta hakemuksesta, jotta se voidaan luonnehtia kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdassa tarkoitetuksi ”myöhemmäksi hakemukseksi”, direktiivin 40 artiklan 1 kohdassa oleva viittaus ”samassa jäsenvaltiossa” tehtyyn myöhempään hakemukseen olisi tarpeeton.

55 Kolmanneksi on huomautettava, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkitseminen siten, että jäsenvaltio voi luonnehtia sellaisen hakijan, jonka aiempi hakemus on hylätty toisen jäsenvaltion tekemällä lainvoimaisella päätöksellä, tekemän uuden kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ”myöhemmäksi hakemukseksi” ja jättää sen tutkimatta, jos hakemusta ei ole tuettu uusilla tosiseikoilla tai perusteilla, on myös yhdenmukainen sen tavoitteen kanssa, jona on rajoittaa kansainvälistä suojelua hakevien edelleen liikkumista jäsenvaltioiden välillä ja johon kyseisellä direktiivillä pyritään, kuten sen johdanto-osan 13 perustelukappaleesta ilmenee.

56 Kuten julkisasiamies on lähinnä ratkaisuehdotuksensa 82–84 kohdassa huomauttanut, direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkitseminen siten, että jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tehty uusi kansainvälistä suojelua koskeva hakemus voidaan luonnehtia ”myöhemmäksi hakemukseksi” ja jättää tutkimatta, jos uusia tosiseikkoja tai perusteita ei ole esitetty, ainoastaan siinä tapauksessa, että saman hakijan aiempi hakemus on hylätty samassa jäsenvaltiossa tehdyllä lainvoimaisella päätöksellä, voisi näet kannustaa hakijoita, joiden kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset jonkin jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat lopullisesti hylänneet, liikkumaan toiseen tai jopa kolmanteen jäsenvaltioon tehdäkseen siellä uuden vastaavan hakemuksen siinä toivossa, että kyseisen hakemuksen täysimääräinen tutkiminen, joka näiden muiden jäsenvaltioiden viranomaisten olisi tämän tulkinnan mukaan suoritettava, johtaisi heidän kannaltaan suotuisaan tulokseen.

57 On vielä korostettava, että mahdollisuus jättää tutkimatta sellainen uusi kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, joka ei perustu uusiin tosiseikkoihin tai perusteisiin ja josta ei ilmene tällaisia tosiseikkoja tai perusteita, siinä tapauksessa, että saman hakijan aiempi hakemus on hylätty toisessa jäsenvaltiossa tehdyllä päätöksellä, on sen jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatteen mukainen, jolle yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustuu ja jolla on unionin oikeudessa perustavanlaatuinen merkitys, koska sen avulla voidaan luoda ja pitää yllä alue, jolla ei ole sisäisiä rajoja (ks. vastaavasti tuomio 10.12.2020, Minister for Justice and Equality (Kansainvälistä suojelua koskeva hakemus Irlannissa), C-616/19, EU:C:2020:1010, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Lisäksi on huomautettava, että tämän tuomion 55 kohdassa esitetty tulkinta direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdasta on 22.9.2022 annettuun tuomioon Saksan valtio (Tanskan hylkäämä turvapaikkahakemus) (C-497/21, EU:C:2022:721) perustuvan oikeuskäytännön mukainen.

59 Unionin tuomioistuin totesi tosin kyseisessä tuomiossa, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä sen 2 artiklan q alakohdan ja EU-sopimukseen ja EUT-sopimukseen liitetyn Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan (N:o 22) 2 artiklan kanssa, on tulkittava siten, että se on esteenä muun jäsenvaltion kuin Tanskan kuningaskunnan lainsäädännölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen

direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on kyseiselle muulle jäsenvaltiolle tehnyt kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, jonka Tanskan kuningaskunnassa tekemän kansainvälistä suojelua koskevan aiemman hakemuksen Tanskan kuningaskunta on hylännyt.

60 Kuten kyseisen tuomion 35 ja 43 kohdasta ilmenee, unionin tuomioistuin perusteli kuitenkin tätä direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkintaa sillä erityisellä asemalla, joka Tanskan kuningaskunnalla on edellä olevassa kohdassa mainitun pöytäkirjan nojalla siltä osin kuin kyse on EUT-sopimuksen kolmannen osan V osastosta, johon kuuluvat muun muassa rajavalvontaa, turvapaikkaa ja maahanmuuttoa koskevat politiikat. Kyseisen pöytäkirjan mukaan direktiiviä 2011/95 ei näet sovelleta Tanskan kuningaskuntaan, joten Tanskan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille tehtyä kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta ei voida pitää hakemuksena, joka koskee direktiivissä 2011/95 tarkoitettua ”pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa”.

61 Unionin tuomioistuin korosti myös 22.9.2022 annetun tuomion Saksan valtio (Tanskan hylkäämä turvapaikkahakemus) (C-497/21, EU:C:2022:721) 46 kohdassa, että kyseisessä tuomiossa direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdasta omaksuttu tulkinta ei vaikuttanut siihen erilliseen kysymykseen, sovelletaanko käsitettä ”myöhempi hakemus” uuteen kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen, joka jäsenvaltiolle on tehty muun jäsenvaltion kuin Tanskan kuningaskunnan hylättyä aiemman hakemuksen lainvoimaisella päätöksellä.

62 Edellä esitetyn perusteella asiassa C-123/23 esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että se ei ole esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on kyseiselle jäsenvaltiolle tehnyt kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, jonka jossakin muussa jäsenvaltiossa, johon sovelletaan direktiiviä 2011/95, tekemä kansainvälistä suojelua koskeva aiempi hakemus on hylätty tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion tekemällä lainvoimaisella päätöksellä.

Asiassa C-202/23 esitetyt kysymykset

63 Aluksi on huomautettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tätä silmällä pitäen tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuin saattaa myös joutua ottamaan huomioon sellaisia unionin oikeussääntöjä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole ennakkoratkaisukysymyksessään viitannut (tuomio 15.7.2021, Ministrstvo za obrambo, C-742/19, EU:C:2021:597, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

64 Se, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut kysymyksensä koskemaan vain unionin oikeuden joidenkin tiettyjen säännösten tai määräysten tulkintaa, ei estä unionin tuomioistuinta esittämästä sille kaikkia tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen arvioidessa käsiteltävänään olevaa asiaa, poimimalla kaikista kyseisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti

ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riidan kohde (ks. vastaavasti tuomio 22.4.2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamuksista, jotka on esitetty tiivistetysti tämän tuomion 31–35 kohdassa, ilmenee, että M.E.O. on aluksi tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Puolan viranomaisille, saapunut tämän jälkeen 2.3.2020 Saksaan ja tehnyt Saksassa turvapaikkahakemuksen, jonka Bundesamt merkitsi rekisteriin 30.4.2020. Tällä välin Puolan toimivaltainen viranomainen oli 20.4.2020 keskeyttänyt M.E.O:n tekemän hakemuksen johdosta aloitetun menettelyn sillä perusteella, että M.E.O. oleskeli Saksassa.

66 Bundesamt jätti puolestaan asiassa C-202/23 kyseessä olevalla 14.7.2021 tekemällään päätöksellä M.E.O:n turvapaikkahakemuksen tutkimatta sillä perusteella, että kun vastuu M.E.O:n kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä siirtyi Saksan liittotasavallalle Dublin III -asetuksen 29 artiklan 2 kohdan nojalla eli 31.1.2021, Puolan toimivaltainen viranomainen oli jo lainvoimaisella päätöksellä keskeyttänyt direktiivin 2013/32 28 artiklan 1 kohdan nojalla menettelyn kyseisen hakijan aiemman kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen osalta, koska tämä hakemus oli kyseisen viranomaisen mukaan implisiittisesti peruutettu.

67 Tästä ilmenee, että jättääkseen M.E.O:n kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkimatta Bundesamt nojautui siihen lähtökohtaan, että tämän tuomion 65 ja 66 kohdassa kuvatun kaltaisissa olosuhteissa on mahdollista luonnehtia M.E.O:n kansainvälistä suojelua koskeva uusi hakemus direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa tarkoitetuksi ”myöhemmäksi hakemukseksi” ja soveltaa tähän hakemukseen kyseisen direktiivin 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa. Asiassa C-202/23 esitetyt kysymykset perustuvat samaan lähtökohtaan.

68 Tässä tilanteessa asiassa C-202/23 esitetyt kysymykset on muotoiltava uudelleen ja on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee niillä lähinnä, onko direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on kyseiselle jäsenvaltiolle tehnyt kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, joka on jo tehnyt toiselle jäsenvaltiolle kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, jos uusi hakemus on tehty ennen kuin toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on kyseisen direktiivin 28 artiklan 1 kohdan nojalla tehnyt päätöksen aiemman hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä sen vuoksi, että hakemus on implisiittisesti peruutettu.

69 Tältä osin on huomautettava, että direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa säädetään nimenomaisesti mahdollisuudesta luonnehtia uusi kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ”myöhemmäksi hakemukseksi”, jos se ”tehdään” sen jälkeen, kun aiemmasta hakemuksesta on tehty kyseisen direktiivin 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettu lainvoimainen päätös, mukaan lukien tapaukset, joissa hakija on nimenomaisesti peruuttanut hakemuksensa, ja tapaukset, joissa kyseisen direktiivin 2 artiklan f alakohdassa tarkoitettu määrittävä viranomainen on hylännyt hakemuksen, joka on implisiittisesti peruutettu direktiivin 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

70 Direktiivin 2013/32 28 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että kun on perusteltu syy katsoa, että hakija on implisiittisesti peruuttanut hakemuksensa tai luopunut siitä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että määrittävä viranomainen tekee päätöksen joko

hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä tai, jos määrittävä viranomainen pitää hakemusta perusteettomana tutkittuaan asianmukaisesti sen sisällön direktiivin 2011/95 4 artiklan mukaisesti, hakemuksen hylkäämisestä.

71 Direktiivin 2013/32 28 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat olettaa, että hakija on implisiittisesti peruuttanut kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa tai luopunut siitä silloin, kun voidaan todeta, että hakija pakoilee tai on lähtenyt ilman lupaa asuin- tai säilöönottopaikastaan ottamatta yhteyttä toimivaltaiseen viranomaiseen kohtuullisen ajan kuluessa tai hän ei ole kohtuullisen ajan kuluessa täyttänyt ilmoittautumisvelvollisuuttaan tai muita yhteydenpitoa koskevia velvoitteitaan, paitsi jos hakija osoittaa tämän johtuneen hänestä riippumattomista syistä.

72 Direktiivin 2013/32 28 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään lisäksi, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijalla, joka ilmoittautuu toimivaltaiselle viranomaiselle uudelleen sen jälkeen, kun kyseisen artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päätös hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä on tehty, on oikeus pyytää, että hänen tapauksensa tutkinta aloitetaan uudelleen, tai oikeus tehdä uusi hakemus, johon ei sovelleta kyseisen direktiivin 40 ja 41 artiklassa tarkoitettua menettelyä. Direktiivin 2013/32 28 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat yhtäältä säätää vähintään yhdeksän kuukauden pituisesta määräajasta, jonka päätyttyä hakijan tapausta ei voida enää ottaa uudelleen tutkittavaksi tai jonka päätyttyä uusi hakemus voidaan katsoa myöhemmäksi hakemukseksi, johon sovelletaan direktiivin 40 ja 41 artiklassa säädettyä menettelyä, ja toisaalta säätää, että hakijan tapaus voidaan ottaa uudelleen tutkittavaksi vain yhden kerran.

73 Vaikka direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohta ei koske nimenomaisesti tilannetta, jossa jäsenvaltio, jolle hakija on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa, on tehnyt päätöksen kyseisen hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä sen implisiittisen peruuttamisen johdosta, myös tällaisen päätöksen tekemisen jälkeen tehty uusi hakemus voidaan luonnehdita kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi ”myöhemmäksi hakemukseksi”. Jos näin ei olisi, ei näet olisi ollut tarpeen säätää kyseisen direktiivin 28 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, ettei uuteen hakemukseen, jonka tekee hakija, joka ilmoittautuu toimivaltaiselle viranomaiselle uudelleen sen jälkeen, kun kyseisen 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päätös hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä on tehty, sovelleta direktiivin 40 ja 41 artiklassa tarkoitettua menettelyä, joka koskee myöhempiä hakemuksia.

74 Direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdan sanamuodostakin ilmenee kuitenkin, että kansainvälistä suojelua koskeva uusi hakemus, jonka tekee kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, joka on jo tehnyt tällaisen hakemuksen, voidaan luonnehtia ”myöhemmäksi hakemukseksi” ja jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla ainoastaan, jos se on tehty sen jälkeen, kun tästä aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös. Saman hakijan uutta hakemusta ei siis ole mahdollista luonnehtia ”myöhemmäksi hakemukseksi”, kun tämä uusi hakemus on tehty ennen kuin hakijan aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös.

75 Tältä osin on huomautettava, että direktiivin 2013/32 6 artiklassa erotetaan toisistaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tekeminen, sen rekisteröiminen, joka kuuluu asianomaiselle jäsenvaltiolle kyseisen artiklan 1 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan nojalla, ja sen jättäminen, joka edellyttää lähtökohtaisesti, että kansainvälisen suojelun hakija täyttää

6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti tätä varten tarkoitetun lomakkeen (ks. vastaavasti tuomio 25.6.2020, Ministerio Fiscal (Viranomainen, joka todennäköisesti vastaanottaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 87 ja 93 kohta).

76 Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ”tekeminen” ei edellytä mitään hallinnollista muodollisuutta, koska näitä muodollisuuksia on noudatettava hakemuksen ”jättämisen” aikana (tuomio 25.6.2020, Ministerio Fiscal (Viranomainen, joka todennäköisesti vastaanottaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 93 kohta).

77 Kun otetaan huomioon ilmaisun tekeminen käyttö direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa, on todettava, että kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen luonnehtimiseksi kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi ”myöhemmäksi hakemukseksi” merkitystä on pelkästään hakemuksen tekemisajankohdalla.

78 Määrittävän viranomaisen direktiivin 2013/32 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä siitä syystä, että hakija on implisiittisesti peruuttanut hakemuksensa, ei myöskään voida pitää kyseisen direktiivin 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettuna lainvoimaisena päätöksenä niin kauan kuin hakijalla on direktiivin 28 artiklan 2 kohdassa säädetty mahdollisuus pyytää, että hänen tapauksensa tutkinta aloitetaan uudelleen tai että hän voi tehdä uuden hakemuksen, johon ei sovelleta direktiivin 2013732 40 ja 41 artiklassa tarkoitettua menettelyä. Hakijan tässä tilanteessa tekemää uutta hakemusta ei siis voida luonnehtia kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdassa tarkoitetuksi ”myöhemmäksi hakemukseksi” eikä jättää tutkimatta direktiivin 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla.

79 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että M.E.O teki turvapaikkahakemuksen Saksan viranomaisille 2.3.2020, kun taas toimivaltaisen Puolan viranomaisen päätös menettelyn keskeyttämisestä hänen Puolan viranomaisille tekemänsä kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen osalta tehtiin vasta 20.4.2020 ja kyseinen menettely oli lisäksi mahdollista aloittaa uudelleen. Jos asia on todellakin näin, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, olisi pääteltävä, että M.E.O:n Saksan viranomaisille tekemän turvapaikkahakemuksen luonnehtiminen ”myöhemmäksi hakemukseksi” ja kyseisen hakemuksen jättäminen tutkimatta, koska M.E.O. ei ole esittänyt uusia tosiseikkoja tai perusteita aikaisempaan hakemukseensa nähden, ei ole direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdan ja 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan säännösten mukaista.

80 Kaiken edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle on vastattava, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on tehnyt tälle jäsenvaltiolle kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, joka on jo tehnyt toiselle jäsenvaltiolle kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, jos uusi hakemus on tehty ennen kuin toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on direktiivin 2013/32 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehnyt päätöksen aiemman hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä sen vuoksi, että hakemus on implisiittisesti peruutettu.

Oikeudenkäyntikulut

81 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisein direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa,**

   on tulkittava siten, että

   se ei ole esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on kyseiselle jäsenvaltiolle tehnyt kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, jonka jossakin muussa jäsenvaltiossa, johon sovelletaan vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2011/95/EU, tekemä kansainvälistä suojelua koskeva aiempi hakemus on hylätty tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion tekemällä lainvoimaisella päätöksellä.

2) **Direktiivin 2013/23 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan q alakohdan kanssa,**

   on tulkittava siten, että

   se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa säädetään mahdollisuudesta jättää tutkimatta kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, jonka on tehnyt tälle jäsenvaltiolle kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, joka on jo tehnyt toiselle jäsenvaltiolle kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, jos uusi hakemus on tehty ennen kuin toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on direktiivin 2013/32 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehnyt päätöksen aiemman hakemuksen tutkinnan keskeyttämisestä sen vuoksi, että hakemus on implisiittisesti peruutettu.

Allekirjoitukset